

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітні програми

«Англійська мова і література»

«Німецька мова і література»

«Французька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізації

035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – англійська)

035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – німецька)

035.055 Романські мови та літератури
(переклад включно) (перша – французька)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політологія
Викладач (-і)	Доцяк Ігор Іванович
Контактний телефон викладача	050 433 34 32
Е-mail викладача	i_docyak@ukr.net ; ihor.dotsiak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок 15.00 – 17.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> навчальної дисципліни є вивчення політичної сфери суспільства, її структури, взаємодії та взаємовідносин, аналіз вітчизняних та світових політичних процесів в умовах глобалізаційних впливів. Вона спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про політичну сферу життя суспільства і закономірності її функціонування. Програма курсу розкриває зміст політичних інститутів та процесів, характеризує сучасну державу як базовий елемент політичної системи та політичного режиму, покликана формувати політичну свідомість та політичну культуру студентів, їх активну громадянську позицію</p> <p>Навчальна дисципліна «Політологія» є складовою освітньо-професійної програми підготовки майбутнього вчителя англійської мови, яка входить до циклу професійної підготовки як дисципліна вільного вибору студента. Вона вивчається у 4-му семестрі. Вивчення цього курсу сприятиме формуванню наукового світогляду, демократичної політичної культури майбутніх учителів, сприятиме розумінню трансформаційних процесів у сучасному українському суспільстві та необхідності національної консолідації в умовах російської гібридної агресії. Практичні заняття, передбачені дисципліною, покликані забезпечити якісне самостійне формування студентами умінь критичного мислення, здатності формулювати та відстоювати свої політичні та світоглядні позиції, політичній соціалізації особистості».</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни „Політологія” є надання студентам наукових знань про основні категорії політичної науки, засвоєння ними концептуальних підходів щодо процесів розбудови демократичної держави, закономірностей переходу від тоталітаризму до демократії, формування самостійного та критичного ставлення до державотворчих процесів, політичної свідомості та політичної культури, забезпечення політичного аспекту підготовки висококваліфікованих фахівців, що мають політично-моральну громадянську позицію, розвиток політичного мислення.</p> <p>Цілі: вивчення сутності, теорії та методології політології як науки; розвиток здібностей щодо розуміння політичних відносин і процесів; набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політичного знання; аналіз міжнародного політичного життя, геополітичного становища і політичних процесів в Україні, її місця, статусу і відповідальності у сучасному політичному світі.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства. • Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 	

- Здатність бути критичним і самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.

Фахові компетентності:

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про англійську мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності концептуальні наукові та практичні знання традиційних і новітніх теорій, принципів, напрямків, методів і технологій в галузях філології та перекладознавства.
- Здатність ефективно використовувати англійську мову в письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність вільно оперувати спеціальними термінами англійської пунктуації для розв'язання навчальних і професійних завдань.
- Здатність до надання консультацій з правильного вживання знаків англійської пунктуації у текстах різних типів і жанрів.

5. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти володітимуть наступними компетентностями:

- розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства,
- спроможність аналітично, системно і критично мислити, використовуючи наявні масиви і комплекси політологічних джерел і документів,
- ерудованість, креативність, адаптивність і комунікабельність,
- патріотизм і толерантність.
- базові знання в галузі політичної науки,
- розуміння процесу становлення і розвитку політологічних знань в Україні та за її межами,
- уявлення про стан джерельної бази, вивчення основних проблем досліджуваної теми.
- дослідницькі навички пошуку відповідної літератури у матеріалах бібліотек; ефективна робота з інформацією: здатність збирати необхідну інформацію з різних джерел та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані,
- навички вмілого використання політологічної інформації,
- здатність до застосування відповідної термінології з політологічної проблематики у фаховому спілкуванні,
- здатність аналізувати політичні події, явища та процеси, виявляти причинно-наслідкові зв'язки між ними,
- здатність виокремлювати актуальні питання політології як науки,
- здатність класифікувати політичні інститути та системи,
- співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів та здатність критично оцінювати власну навчальну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

6. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття	Загальна кількість годин			
лекції	20			
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10			
самостійна робота	60			
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
4	014 Середня освіта	2-й	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема	кількість год.			
	лекції	прак. заняття	сам. роб.	
Тема 1. Предмет політології, її функції та структура.	2	2	2	
Тема 2. Суспільно-політична думка епохи Стародавнього світу, античності та середньовіччя	2		4	
Тема 3. Базові характеристики української суспільно-політичної думки	2	2	2	
Тема 4. Політична влада.	2	2	4	
Тема 5. Політична система суспільства.	2		8	
Тема 6. Політичні партії та партійні системи.	2		10	
Тема 7. Вибори та виборчі системи	2	2	6	
Тема 8. Політичні еліти та політичне лідерство	2	2	4	
Тема 9. Політична свідомість і політична культура	2		10	
Тема 10. Демократія як форма організації політичної системи	2		10	
	ЗАГ.:	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань студентів здійснюється через:			
	<ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль (70 балів) Структура розподілу балів в межах аудиторно-самостійної роботи студентів : <ol style="list-style-type: none"> 1) усні відповіді на семінарських заняттях – 30 балів (дві оцінки на п'ятьох семінарських заняттях); 2) індивідуальна робота : підготовка та захист реферату з обраної теми– 20 балів; 3) відповідь на тестові завдання– 20 балів; <p>Підсумковий контроль – залік (червень 2022 р.): Письмова робота (в білеті по 3 питання, з яких перше (теоретичне) оцінюються максимально 15 балами, друге (практичне) питання – 10 балів, третє (тестове) – 5 балів. Загальна кількість – 30 балів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • підсумковий контроль (30 балів) – тест: тестові завдання, які охоплюють матеріал навчального курсу. <p>Загальна оцінка, яка максимально становить 100 балів, виводиться на основі суми балів, отриманих за поточний та підсумковий види контролю.</p>			

Вимоги до письмових робіт	Реферативна робота об'ємом 3-7 сторінок виконується на аркушах А – 4. Написання реферату передбачає вибір теми в іноземних джерелах на політологічну проблематику та переклад на українську мову. В структуру реферату входить текст на іноземній мові та авторський переклад. У випадку глибокого розкриття актуальної політологічної проблематики з відображенням авторської позиції та літературним перекладом реферат оцінюється 20 балів; обґрунтоване розкриття теми з несуттєвими помилками – 15 – 18 балів; неповне розкриття теми з помилками у понятійному-категоріальному апараті – 12 – 14 балів; розкриття теми з проблематики віддаленої від політологічної 10-12 балів, високий рівень компілятивності, використання сумнівних джерел – 6 – 9 балів; розкриття лише одного аспекту досліджуваної теми з хибним відображенням політологічних понять – 0 – 6 бали.
Практичні заняття	<p>Усне опитування реалізує поточний облік успішності студентів на основі чотирибальної шкали оцінок за виконання того чи іншого виду завдання. Так,</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 балів студент отримує за вичерпну бездоганну відповідь із наведенням двох і більше прикладів на підтвердження теоретичного положення, яке розглядається. • 4 бали – за повну відповідь із наведенням двох і більше прикладів проте з однією-двома змістовими неточностями. • 3 бали – за неповну правильну відповідь, або таку, що містить ряд змістових неточностей чи невірно наведені приклади або їх відсутність. • 2 бали – за часткову, з грубими недоліками відповідь, або за її неадекватність завданню чи відсутність взагалі.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, який не виконав завдання, що виносилися на самостійну роботу, в установлений термін та отримав менше 30% за поточний контроль направляється на талон №2. До того часу, він має виконати/доопрацювати завдання та подати їх на перевірку викладачу.
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю - залік; Форма здачі - письмова;</p> <p>Підсумковий тест складається з 30 завдань, виконання яких демонструє рівень теоретичних знань та сформованості у студентів практичних навичок і вмінь. Правильний варіант відповіді оцінюється в 1 бал.</p>

8. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Студент зобов'язаний добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, які виносяться на практичні заняття та самостійну роботу. вчасно виконати письмове завдання (підготовка реферату; виконати підсумковий тест у зазначений день.

Академічна доброчесність:

У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів.

Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету.

Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО.

Відвідування занять:

Студент має вчасно приходити на заняття. Він може бути не допущений до заняття, у разі спізнення без вагомої на те причини;

Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю;

У випадку пропуску 6 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його/її підсумкова оцінка буде знижена.

Студент має брати активну участь у практичних заняттях; заохочується висловлювання власної думки з питань, які розглядаються.

Студент має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на лекційних/практичних заняттях.

9. Рекомендована література

1. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. – К., 2000.
2. Гелей С.Д., Ругар С.М. Основи політології: Навч. посібн. – К., 2008.
3. Головатий М.Ф. Політична психологія: Навч. посібн. – К., 2001.
4. Кирилук Ф.М. Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби. Навч. посібник. – К., 2008.
5. Кухта Б., Теплоухова Н. Політичні еліти і лідери. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – Львів, 1997.
6. Політологія: Підручн. / За ред. О.І. Семківа. – Львів, 1994.
7. Політологія: Підручн. / І.С. Дзюбка, К.М. Левківський, В.П. Андрущенко та ін. – К., 1998.
8. Рябов С., Томенко М. Основи теорії політики: Навч. посібник. – К., 1996.
9. Рябов С. Політичні вибори: Навчальний посібник. – К., 1998.
10. Скиба В.Й., Горбатенко В.П., Туренко В.В. Вступ до політології: Екскурс в історію правничо-політичної думки. – К., 1998.
11. Українська політологія: витоки та еволюція. Навч. посібн. / За ред. Ф.М. Кирилюка. – К., 1995.
12. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. посібник. – Львів, 2004.

Викладач: Доцяк Ігор Іванович, доцент кафедри політології